

บทที่ 1

บทนำ

ภาษา เป็น เครื่องสื่อความหมายกันในระหว่างมนุษย์ที่ร่วมกันอยู่เป็นหมู่
หนึ่งคณะหนึ่ง ซึ่งทำให้คนเข้าใจกันได้ โดยปกติภาษาหนึ่งก็เป็นเครื่องสื่อความ
หมายของคนกลุ่มหนึ่งประเทศหนึ่ง และจะนำไปใช้กับคนในกลุ่มอื่นโดยทั่วไปไม่ได้
จึงจำเป็นต้องมีภาษาที่เป็นสื่อกลาง เพื่อสะดวกในการติดต่อกันระหว่างนานาชาติทั่วโลก
คือภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาที่มีคนใช้กันอย่างแพร่หลาย และมีบทบาทอยู่ในวิชา
การเกือบทุกแขนง เป็นต้นว่าด้านการศึกษา การเมือง การแพทย์ และการทูต

ในการศึกษาชั้นสูง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ
เนื่องจากคำร่ำที่ช่วยในการศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่เป็นคำร่ำภาษาอังกฤษเกือบทั้งสิ้น
จนเกือบกล่าวได้ว่าคำร่ำภาษาอังกฤษเป็นหลักในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยในสลา
บันการศึกษาชั้นสูง

สำหรับประเทศไทยในปัจจุบัน ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทในชีวิตความ
เป็นอยู่ยิ่งขึ้นทุกขณะ เพราะเรามีการติดต่อกับต่างประเทศอยู่เสมอ ทั้งทางด้าน
การทูต การเมือง การธุรกิจ การศึกษาและการค้า แม้กระทั่งการพักผ่อนหย่อน
ใจก็ไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงภาษาอังกฤษได้ ซึ่งเราจะเห็นได้จากภาพยนตร์
และในเพลง ดังนั้นจึงจำเป็นที่เราจะต้องมีผู้รู้ภาษาอังกฤษที่ดีเป็นจำนวนมากขึ้น
เพื่อช่วยให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และด้วยความเข้าใจ
อันดีกับเจ้าของภาษา นอกจากนี้ผู้ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษก็มักจะมีโอกาสที่จะก้าว
หน้าในการประกอบอาชีพมากกว่าผู้อื่น

ธีโอเคอร์ ฮูเบเนอร์¹ ผู้อำนวยการภาษาต่างประเทศของแผนกศึกษา

1

Theodore Huebener, Why Johnny Should Learn Foreign Languages,

(Philadelphia : Chilton, 1961) p. 129.

อธิการแห่งรัฐนิวยอร์กได้กล่าวสนับสนุนการเรียนภาษาต่างประเทศไว้ว่า " การเรียนรู้ภาษาอื่นนั้น ไม่มีกรณีใดเลยที่จะเป็นการสูญเปล่า แต่กลับจะเป็นจุดประโยชน์ในอันที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาค้าง ๆ ในโลก... การเรียนภาษาอื่นมิได้ถือว่าการฟัง เพื่อทางวัฒนธรรม แต่ถือว่าเป็นความจำเป็นในการปฏิบัติจริง คือ จำเป็นในทางธุรกิจ การเดินทาง การวิจัย การต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การทำความเข้าใจระหว่างชาติ และจำเป็นต่อสันติภาพของโลก "

ในประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการ ได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงจัดให้คนไทยเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาสามัญในหลักสูตรตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จนถึงระดับอุดมศึกษา

ตามหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น² ได้กำหนดความมุ่งหมายในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไว้ดังนี้ คือ

1. เพื่อใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันตามควรแก่ขั้น
2. เพื่อให้มีพื้นฐานในการที่จะศึกษาในขั้นต่อไป
3. เพื่อเข้าใจวัฒนธรรมของชนชาติหนึ่ง เป็นเจ้าของภาษาตามสมควร
4. เพื่อความเจริญในทางความรู้และสติปัญญาของผู้เรียน
5. เพื่อบรรลุความมุ่งหมายดังกล่าว จึงให้มีความรู้และทักษะดังต่อไปนี้
 - ก. ต้องฟัง เข้าใจ พูดได้โดยออกเสียงที่ถูกต้อง อ่านออกเสียงได้ และอ่านในใจได้ และเขียน ได้ถูกต้องตามควรแก่ขั้น
 - ข. ให้มีความรู้ทางไวยากรณ์ที่เป็นประโยชน์ในการใช้ภาษา และรู้ลักษณะของภาษาอังกฤษที่เป็นพื้นฐานตามสมควร
 - ค. ให้มีความรู้เกี่ยวกับวรรณคดี สำหรับเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาต่อไป
 - ง. ให้เข้าใจถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษในฐานะที่เป็นภาษา

² กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น
(พิมพ์ครั้งที่ 11, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2516) หน้า 8.

สำหรับศีกศอระหวางชาติ

ในระยะหลังๆ นี้ ได้มีคนไทยไปศึกษาเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษใน
ฐานะที่เป็นภาษาต่างประเทศในประเทศสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ และได้นำแนว
ความคิดใหม่ๆ มาพยายามปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ใกล้เคียงยิ่งขึ้น
รวมทั้ง ได้มีผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศที่มีความสนใจในค่านนี้ทำการค้นคว้าร่วมมือ
ช่วยเหลือ คือโครงการค้นคว้าเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษในประเทศภาคพื้นอาเซีย
อาคเนย์ (South East Asian Regional English Project) หรือมีชื่อ
ย่อว่า SEAREP ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อพุทธศักราช 2502 มีศูนย์อยู่ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร มาทำการวิจัยและช่วยเหลือสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษให้เหมาะสม
กับผู้ศีกษาไทยด้วย

การที่จะช่วยยกระดับความร่ำภาษาอังกฤษของนักเรียนให้สูงขึ้น ต้องอาศัย
ปัจจัยหลายประการด้วยกัน คือ ครู ผู้เรียน วิธีสอน และแบบเรียนที่ใช้ การสอน
ภาษาอังกฤษให้ใกล้เคียงนั้นเป็นสิ่งยากไม่น้อย เนื่องจากภาษาอังกฤษไม่ใช่ภาษาของ
เรา อีกทั้งยังมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค
สิ่งสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษให้ได้ดี นอกจากตัวผู้สอนและวิธีสอนแล้ว แบบ
เรียนก็มีส่วนสำคัญอยู่มากทีเดียว เพราะครูภาษาอังกฤษไม่ว่าจะมีความรู้ความ
สามารถในการสอนภาษาอังกฤษได้ดีทุกคนไป

เคนเนท โรบินสัน³ กล่าวว่า " ความสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษ
อยู่ที่การกระตือรือร้นอย่างดีของครู ถ้าเกิดนิคผลลจากเกี่ยวกับบทเรียนที่เตรียม ครู
จะหาวิธีสอนให้เกิดความสำเร็จได้ยากมาก แต่ครูยอมไม่สามารถจะเขียนเนื้อ
หาวิชาให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละชั้นเรียนไปเองทุกคน ฉะนั้นครูต้องมี
แบบเรียนที่ช่วยเหลือครูได้อย่างดีที่สุด " และเขายังกล่าวว่า " การศีกษาลักษณะ
ของหนังสือ ช่วยครูให้แก้ไขจุดอ่อนในหนังสือที่จำเป็นต้องใช้ "

³ Kenneth Robinson, English Teaching in South East Asia,
(London : Evans Bros, 1960) p.91

ในการจัดทำแบบเรียน นอกจากจะต้องมีเนื้อหาทางภาษา (Content) ครบถ้วนในอันที่จะส่งเสริมให้เกิดทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนแล้ว ก็ควรจะมีการเรียงลำดับบทเรียนตาม ความขงายและตามหลักภาษาศาสตร์ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปโดย สะดวกและรวดเร็ว โดยเฉพาะแบบเรียนภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นสำหรับผู้ที่ไม่ใช่ เจ้าของภาษา การเรียงลำดับบทเรียนจะต้องทำอย่างประณีต โดยต้องศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ภาษาของผู้เรียนตามหลักภาษาศาสตร์ แล้วนำมาเปรียบเทียบ กับภาษาอังกฤษ เพื่อทราบถึงความแตกต่างหรือความคล้ายคลึงของทั้งสองภาษา และส่วนที่เป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนในอันที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางภาษา อังกฤษอย่างดียิ่งขึ้น การศึกษาความแตกต่างและความคล้ายคลึงของแบบสร้าง (Structures) ในทั้งสองภาษา เป็นสิ่งที่จำเป็นและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการ ที่จะเรียนภาษาใดภาษาหนึ่งในสองภาษา เพราะการเปรียบเทียบจะทำให้รู้ว่า ส่วนที่คล้ายคลึงกันนั้น จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาค่าเป็นไปโดยสะดวกยิ่งขึ้น กล่าวคือครูอาจสอนให้นักเรียนเข้าใจและใช้ได้ง่าย สำหรับส่วนที่ต่างกัน ครู ควรจะเข้าใจว่าคงจะเป็นปัญหาสำหรับการเรียนของนักเรียน เพราะเป็นสิ่งที่ใหม่ สตีเวน แดเรียน⁴ ได้ศึกษาเกี่ยวกับประวัติของการสอนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา ในระหว่าง ปี 1881 - 1965 เขาได้ศึกษามหาทของภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาต่างประเทศ ในเขตที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติด้วย แล้วเห็นว่า สิ่งที่สำคัญ ในการเรียนการสอน คือองค์ความรู้ถึงแบบเรียนและอุปกรณ์ให้มาก

⁴ Steven Darian G., " A History of the Teaching of English as Well as Foreign Language in American College and Universities 1881 - 1965, " Dissertation Abstract, (February, 1969) p. 23.

หม่อมหลวงบุญเหลือ กุญชร 5 กล่าวว่า " ครูที่สอนภาษาย่อมต้องการแบบเรียนที่สำเร็จรูปแล้ว ถ้าครูจะคิดแบบเรียนเอง ทำแบบฝึกหัดเอง แต่งหนังสือให้นักเรียนอ่านเอง ก็สิ้นเปลืองแรงอย่างมาก แบบเรียนต้องทำเป็นชุดสำหรับให้การสอนทักษะต่างๆ ประสมกลมกลืนกัน จะทำหนังสือเป็นเล่มเดี่ยวหรือหลายเล่มไม่สำคัญ แต่ในแบบเรียนที่จะสอนทักษะชุดนี้จะต้องมีส่วนที่สอนศัพท์และกระสวนอันเป็นเนื้อหาทางภาษาที่นักเรียนจะต้องเรียน... "

การที่ผู้เขียนเลือกวิจัยโดยทำการทดลองสอนหนังสือ English for Thai Students, Experimental Revision, Book I กับวิธีสอนทั้ง 3 วิธีก็เนื่องด้วยเห็นว่า คำราเรียน วิธีสอน และผู้สอนจะต้องสัมพันธ์กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีสอนภาษาที่มีอยู่หลายวิธีด้วยกัน ผู้สอนจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับคำราเรียน และระดับอายุของเด็ก ดังที่ ดร. ไบรซ์ แวนไฮออก⁶ ได้กล่าวไว้ว่า

วิธีสอนภาษาต่างประเทศที่จะได้ผล หมายความว่านักเรียนควรจะเรียนแล้วใช้ภาษานั้นให้จริงจัง ไม่ใช่เรียนรู้เกี่ยวกับภาษานั้น นักภาษาศาสตร์ได้ใช้ความรู้ใหม่ค้นพบสร้างวิธีสอนใหม่ ทำให้นักเรียนเป็นจำนวนไม่น้อยเริ่มพูด เข้าใจ อ่าน และเขียนภาษาต่างประเทศได้ในเวลาซึ่งนับว่าสั้นทีเดียว นักเรียนที่ประสบความสำเร็จเหล่านี้ไม่ใช่เด็กเรียนที่มี " ทักษะพิเศษสำหรับเรียนภาษา " หรือที่มีความสามารถพิเศษในการพูดภาษา เวลาเรียนเป็นจำนวน 6 ปีนั้นควรจะเพียงพอที่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 ม.ล.บุญเหลือ กุญชร, ข้อสังเกตเกี่ยวกับระเบียบวิธีสอนภาษาอังกฤษ เอกสารของหน่วยศึกษานานาชาติ กรมสามัญศึกษา (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516) หน้า 53.

6 ไบรซ์ แวน ไฮออก, แนววิธีสอนภาษาอังกฤษตามหลักภาษาศาสตร์สำหรับประเทศไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2 ; กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2518) หน้า 1 - 6.

และการเขียน ภายในวงจำกัดของศัพท์จึง เป็นพื้นฐาน ถ้าหากนักเรียนมีเวลา
 เรียนสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมงจริงๆ แล้ว ในปลายปีที่ 3 นักเรียนควรจะรู้และเข้าใจ
 โครงสร้างที่เป็นพื้นฐานทั้งหมด และควรจะใช้เวลาที่เหลืออีก 3 ปีนั้นใน
 การอ่าน และฝึกฝนทักษะในการเขียนและการสนทนาให้ดีขึ้น หรืออาจจะศึกษา
 ษาคณิตศาสตร์หรือหลักไวยากรณ์ของภาษาใหม่ก็ได้ เพื่อให้ผู้สอนภาษาได้เข้าใจ และ
 เลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับสภาพ จึงขอแสดงแผนภูมิของวิธีสอนต่างๆ ดังใน
 ตารางที่ 1.1

วิธีสอนที่จะได้ผลนั้นต้อง เริ่มมาจากการสอนให้ผู้เรียนพูดภาษานั้นไปก่อน
 ทั้งนี้เพราะภาษาคือคำพูดมิใช่การ เขียนตัวหนังสือของภาษา ⁷ ดังนั้นการเรียน
 ภาษาจึงควรจะต้อง เริ่มจากการ เริ่มด้วยการฟังและการพูดให้ได้เสียก่อน แล้ว
 จึงเริ่มด้วยการอ่านและเขียนต่อไป ดังที่ Fries กล่าวว่า " แม้บุคคลประสงค์ที่
 จะเรียนภาษาต่างประเทศไม่เพื่อความสามารถในการอ่านอย่าง เคียวเท่านั้นก็ตาม
 วิธีที่ด้นเบื้องน้อยที่สุดและมีประสิทธิภาพสูงที่สุดก็คือวิธีที่กึ่งต้นด้วยการเรียนพูด "⁸

⁷ W.M. Moulton, "Linguistics and Language Teaching in the United States 1940 - 1960," In C. Mohrmann; A Sommerfelt; and J. Whatmough eds., Trends in European and American Linguistics 1930 - 1960, pp.86-89, Cited in Wilga Rivers, Teaching Foreign Language Skills (Chicago : The University of Chicago Press, 1968) p.37.

⁸ Charles Fries, Teaching and Learning English as a Second Language (Ann Arbor : The University of Michigan Press, 1964) p. 7.

วิธีสอนแบบต่างๆ⁹

	วิธีธรรมชาติ	วิธีแปล	วิธีใช้ภาษาอื่นโดยตรง	วิธีของทหาร	วิธีภาษาศาสตร์
เข้าใจว่าทุกภาษามีโครงสร้างของตน	ไม่	ไม่	ไม่	ใช่	ใช่
วิธีสอนและหนังสือที่ใช้อาศัยการเปรียบเทียบโครงสร้างและศัพท์ของภาษาใหม่กับภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก	ไม่	ไม่	ไม่	มีบ้าง บางครั้ง	ใช่
เข้าใจว่าภาษาที่พูดคือเป็นหลักสำคัญ	ใช่	ไม่	ใช่	ใช่	ใช่
สอนระบบเสียงทั้งที่นักเรียนได้ยิน และใช้ได้	บางครั้ง	ไม่	ใช่	ใช่	ใช่
ใช้วิธีฝึกกระสวนต่าง ๆ จนกระทั่งนักเรียนชินและใช้ได้คล่อง	ไม่	ไม่	ไม่	ไม่	ใช่
ยืนยันในการให้นักเรียนเลียนแบบครูจนกระทั่งสามารถใช้แบบสร้างได้ด้วยความเคยชิน	ใช่	ไม่	ใช่	ใช่	ใช่
ใช้วิธีท่องจำบทสนทนาในการสร้างแบบสร้างด้วยความเคยชิน	บางครั้ง	บางครั้ง	บ่อยๆ	บ่อยๆ	บางครั้ง
ประวิงการสอนเขียนไว้จนกระทั่งสอนแบบสร้างต่างๆ โดยปากเปล่าแล้ว	ใช่	ไม่	ใช่	ใช่	ใช่
ใช้การแปล เป็นวิธีสอน	ใช่	ใช่	ไม่	บางครั้ง	บางครั้ง
โดยไล้ในการพูด ทั้ง อ่าน และเขียน	ไม่ใคร ก็ได้	ไม่ใคร ก็ได้	บางครั้ง	บ่อย ๆ	เป็นปกติ ที่เดียว

⁹ ไบรซ์ แวน ไชออก, เรื่องเดิม , หน้า 7.

จรรยา วงศ์สายัณห์ โลกกล่าวสนับสนุนความสำคัญของการพูด เชื่อกันว่า
 " การสอนภาษาต่างประเทศควร เริ่มด้วยการพูดก่อน ควรให้สามารถพูดประโยค
 ที่เป็นแบบฉบับโดยทั่วไปโดยพอสมควร การพูดจะช่วยภาษาเขียนในเบื้องต้น เพราะ
 การคิดนั้นก็คือการพูดกับตนเอง... ในขั้นต้นของการเรียนเราตระหนักได้ว่า การ
 พูดภาษาอังกฤษนั้นเป็นมันไม้อันจำเป็น ถ้าจะสอนให้โดยตลอดเริ่มด้วยการพูดก่อน"¹⁰

การให้ความสำคัญของทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนควบคู่กันนี้
 เป็นหัวใจสำคัญของวิธีการสอนแบบ Aural-Oral Approach ซึ่งหมายถึงวิธี
 การสอนภาษาที่มุ่งฝึกทักษะการฟังและพูดก่อน เพื่อให้เป็นพื้นฐานในการสร้าง
 ทักษะทางคำทการอ่านและการเขียนต่อไป¹¹ ต่อมา Brooks ได้เสนอให้
 เรียกวิธีการสอนแบบนี้ว่า Audio-Lingual Approach¹² เพื่อให้ออกเสียง
 ได้ง่ายขึ้น แต่ต้นเค้าของวิธีสอนแบบฟังและพูดนี้ อาจสืบเนื่องมาได้จากในระยะ
 ค.ศ. 1920 ถึงประมาณ ค.ศ. 1930 ที่นักภาษาศาสตร์ นักมานุษยวิทยา และนัก
 จิตวิทยา พยายามประสานกันโดยบังเอิญในเรื่องเดียวกัน คือ พิจารณาเรื่อง

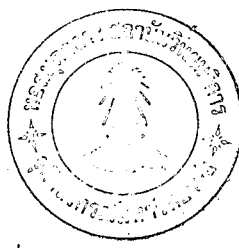
¹⁰ จรรยา วงศ์สายัณห์, " ปัญหาการสอนภาษาต่างประเทศแก่เด็กไทย " วารสาร
วิชาสาร 8 (เมษายน, 2516.) หน้า 25.

¹¹ Wilga Rivers, Teaching Foreign Language Skills
 (Chicago : The University of Chicago Press, 1968), p.32.

¹² John B. Carroll, " Research on Teaching Foreign
 Languages," Handbook of Research on Teaching. Edited by N.L. Gage.
 (Chicago : Rand McNally & Company, 1967), p. 1063.

พฤติกรรมของมนุษย์ นักภาษาศาสตร์พบว่า ภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์ใช้อยู่โดยอัตโนมัติ ไม่ใช่สิ่งที่ฝึกฝนจนกระทั่งไว้แล้วใช้ไปตามนั้น ความคิดที่จะศึกษาภาษาตามสภาวะที่ภาษาเป็นอยู่คงที่มนุษย์ใช้กันอยู่ทุกวันนี้ ย่อมผิดแปลกไปจากความคิดของการเรียนภาษาคตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ เช่น ภาษาบาลี สันสกฤต หรือกรีก ลათิน ซึ่งล้วนเป็นภาษาที่ตายแล้ว ไม่เจริญ ไม่เปลี่ยนแปลง เพราะฉะนั้นนักภาษาศาสตร์ที่ยึดถือคติของการพิจารณาโครงสร้างของภาษา (Structuralists) จึงเห็นว่าการศึกษารื่องภาษาควรจะเป็นปัจจุบันที่สุด เป็นสิ่งที่เจ้าของภาษากำลังพูดอยู่ ใช้อยู่ ไม่ใช่สิ่งที่กฎไวยากจนไว้ว่าควรหรือจะคงเป็นอย่างไร นักมานุษยวิทยาและนักภาษาศาสตร์พิสูจน์ความคิดนี้ได้จากงานวิจัยที่เขาสามารถเรียนและพูดภาษาของชนหลายเผ่าที่ไม่มีระบบตัวหนังสือเลย ทั้งนี้ก็ด้วยการพิจารณาโครงสร้างและลักษณะของภาษานั้นๆ พวกเขาใช้ภาษาอย่างที่เขาใช้และพูดกันนั่นเอง มีไร้กล่าวกฎเกณฑ์ที่วางไว้เป็นบรรทัดฐานแต่อย่างใด นอกจากนี้นักมานุษยวิทยายังพบอีกอีกด้วยว่า ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมายความสัมผัสของกลมชนกลุ่มหนึ่งๆ และเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ในสังคมนั้น ๆ เช่นเกี่ยวกับการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมกันอื่นๆ นักจิตวิทยาพบว่าภาษาเป็นเรื่องของการทำให้เกิดเป็นนิสัย โดยการเสริมกำลัง (Reinforcement) และการให้รางวัล (Reward) ซึ่งอาจจะเป็นการยกย่องชมเชยให้กำลังใจ จากความจริงที่ประจักษ์แล้วว่า เด็กเริ่มเรียนภาษาในสังคมของตนด้วยอาการเช่นนั้น และเด็กเริ่มเรียนภาษาแม่ด้วยภาษาพูดก่อนนี้เอง จึงนำทฤษฎีที่ว่าผู้เรียนภาษาต่างประเทศก็ควรจะเริ่มเรียนด้วยลำดับชั้นอย่างเดียวกัน คือ การเรียนภาษาต่างประเทศจะง่ายขึ้นมาก ถ้าได้เรียนภาษาพูดก่อนที่จะให้ได้เห็นตัวภาษา เขียน ¹³

¹³ ภาสกร ๗ ถาวร, " การสอนภาษาอังกฤษกับหลักจิตวิทยา, " วิทยาศาสตร์ 8 (กุมภาพันธ์, 2515), หน้า 26 - 27.

ลักษณะที่สำคัญของวิธีการสอนแบบฟังและพูด (Audio-Lingual Approach) มีดังนี้

1. ให้ความสำคัญกับภาษาต่างประเทศ เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญในการสอน และเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น ¹⁴

2. เมื่อเวลาจะสอนคำศัพท์ โครงสร้าง หรือแบบกระสวนไวยากรณ์ของ โครงสร้างก็ตาม ให้เริ่มจากการให้ผู้เรียนได้ฟังก่อน แล้วจึงพูด อ่าน และ เขียนตามลำดับ

3. เปรียบเทียบลักษณะภาษาของผู้เรียน และภาษาใหม่ เพื่อหาข้อแตกต่างของภาษาซึ่งก่อให้เกิดเป็นปัญหาแก่ผู้เรียน ¹⁵ และนำสิ่งที่เป็นปัญหานั้นมา สอน ¹⁶

4. เลือกและจัดบทเรียนที่จะนำมาใช้สอนตามลำดับความยากง่ายโดย ปักถือหลักการทางภาษาศาสตร์ เป็นสำคัญ ¹⁷

5. พยายามไม่ใช้ภาษาของผู้เรียนในห้องเรียน นอกจากเมื่อต้อง การให้แน่ใจว่าผู้เรียนเข้าใจคำอธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนแล้ว หรือในเวลา สรุปล (generalization) หลักไวยากรณ์ ¹⁸

¹⁴ Robert L. Cooper, " What Do We Learn When We Learn A Language," English Teaching Forum, (January - February, 1972) p. 10.

¹⁵ Carroll, loc.cit.,

¹⁶ Robert Lado, Language Teaching (New York ; McGraw-Hill, Inc., 1964),p. 52.

¹⁷ Fries, loc. cit.,

¹⁸ Ibid.

6. พยายามให้ผู้เรียนได้ฝึกแบบสร้างของภาษาโดยใช้วิธีเรียกว่า *pattern practice* ให้มาก เพื่อว่าผู้เรียนจะได้สามารถนำสิ่งที่เรียน และฝึกฝนแล้วนี้ไปใช้ได้โดยอัตโนมัติทันทีที่ต้องการ 19

7. พยายามให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่ใกล้ เกี่ยวกับการสื่อความหมายกันในชีวิตจริงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ 20

8. ไม่ควรสอนเฉพาะตัวคำศัพท์เท่านั้น เพราะความหมายของคำ มักขึ้นอยู่กับประโยคอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง (Context) ดังนั้น เวลาสอนศัพท์ จึงควรให้ผู้เรียนได้เห็นคำศัพท์ในรูปประโยคหรือใน context ด้วยเสมอ 21

วิธีการสอนแบบฟังและพูด (Audio-Lingual Approach) เป็นที่นิยมแพร่หลายมากเพราะถือกันว่าเป็นวิธีการสอนภาษาต่างประเทศที่ไค้ผลดี มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบนี้ไว้หลายประการด้วยกัน เป็นต้นว่า

เฮกเตอร์ มาร์เซล แฮมเมอร์ลี 22 (Hector Marcel Hammerly) โกล่าวสรุปไว้ในบทสุดท้ายของวิทยานิพนธ์ซึ่งเกี่ยวกับหลักจิตวิทยาที่จะต้องคำนึงถึงในการสอนเรื่องเสียงของภาษาต่างประเทศว่า นักเรียนส่วนมากมีแรงจูงใจสูงที่จะเรียนภาษาต่างประเทศ เมื่อเรียนด้วยวิธีการสอนแบบฟังและพูด

เรย์ เอช เบอร์สัน 23 (Ray H. Burson) ได้แสดงความคิดเห็น

19 Carroll, *loc. cit.*

20 *Ibid.*, p.1064.

21 Fries, *op. cit.*, p. 54.

22 Hector Marcel Hammerly, "Linguistics and the Teaching of Foreign Language Pronunciation, Dissertation Abstracts International Vol.31, No.4 (October, 1970), p. 1687 - 4.

23 Ray H. Burson, "Is the Audio-Lingual Method Always Valid?" English Teaching Forum, (September, 1970) pp. 24 - 25.

เกี่ยวกับวิธีการสอนแบบฟังและพูดไว้ว่า วิธีการสอนแบบนี้เป็นวิธีที่ใช้สอนแก่นักเรียนต่างชาติที่เรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยที่พูดภาษาอังกฤษได้คล่องมาก เพราะผู้สอนเป็นเจ้าของภาษา ชั้นเรียนเล็ก การเรียนภาษาเป็นแบบหลักสูตรเข้ม (Intensive Study) และที่สำคัญคือ ผู้เรียนมีความประสงค์อย่างแน่วแน่ที่จะเรียนพูดภาษาอังกฤษเพราะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ใช้ภาษาอังกฤษทั้งนั้น

อย่างไรก็ดี Burson ได้กล่าวถึงสถานการณ์บางอย่างที่ไม่เหมาะสมในการนำวิธีการสอนแบบฟังและพูดมาใช้สอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนมัธยมในประเทศไทยไว้ดังนี้

1. ครูผู้สอนพูดภาษาอังกฤษไม่คล่อง
2. นักเรียนได้รับการฝึกปากเปล่าไม่ไต่มนักในห้องเรียนที่มีจำนวนนักเรียนขนาดปานกลาง
3. เวลาเรียน และฝึกภาษาอังกฤษมีน้อย (4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์)
4. หนังสือแบบเรียนมีความยากง่ายแตกต่างกัน และใช้กับวิธีสอนแตกต่างกัน
5. ครูมีงานสอนมาก และต้องทำงานในหน้าที่อื่นด้วย เมื่อต้องดำเนินการสอนด้วยวิธีการสอนแบบฟังและพูด ครูรู้สึกเหนื่อย และเพลียมาก
6. นักเรียนมีเวลาพูดภาษาอังกฤษน้อย และอาจจะต้องการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์อื่นซึ่งแตกต่างไปจากจุดมุ่งหมายของวิธีการสอนแบบฟังและพูด

ในบทความเรื่อง " The Aural-Oral Approach Reviewed " วิชาการ จี เบ็คฟอร์ด²⁴ (Richard G. Bedford) ยอมรับว่าวิธีการสอน

²⁴ Richard G. Bedford, " The Aural-Oral Approach Reviewed, "

แบบฟังและพูดใหม่เริ่มมีทักษะทางการพูดที่ อย่างไรก็ตามการที่จะนำวิธีการนี้มาใช้ให้ได้นั้น ครูสอนจะต้องมีความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี แต่ปรากฏว่าในหลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น และ อินโดนีเซีย ครูสอนภาษาอังกฤษเองก็ยังประสบปัญหาในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ และเมื่อเปิดการอบรมครู (in-service upgrading programs) ขึ้นก็ยังประสบอุปสรรคสำคัญ 3 ประการคือ

1. พบว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูดไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการอบรมครู
2. นอกจากจะประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนตัวบุคคลากรที่จะมาทำการอบรมครูแล้ว ยังพบว่า สภาพของท้องถิ่นก็มีส่วนทำให้ไม่สามารถจะเกิดความผล หรือให้แรงกระตุ้น (reinforcement) แก่ครูในการใช้ภาษาอังกฤษอีกความ
3. อุปสรรคที่สำคัญที่ทำให้วิธีการสอนแบบฟังและพูดได้ผลไม่เต็มที่ก็คือ ครูมีชั่วโมงสอนมากและต้องสอนวิชาอื่นด้วย บางคนยังต้องมีงานสอนพิเศษที่อื่นเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว สภาพการณ์เหล่านี้ทำให้ครูเห็นว่าวิธีการสอนแบบฟังและพูด เป็นวิธีที่ต้องใช้กำลังกายและกำลังใจมาก

ในตอนท้าย Bedford สรุปว่า ปัญหาเหล่านี้อาจจะลดน้อยลง ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องพูดภาษาอังกฤษจริงๆ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ เมื่อโอกาสที่จะพูดภาษาอังกฤษมีน้อย ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องเรียนหรือเน้นให้พูดภาษาอังกฤษให้ได้

วิลกา เอ็ม ริฟเวอร์ส²⁵ (Wilga M. Rivers) ได้กล่าวถึงส่วนดีของวิธีการสอนแบบฟังและพูดไว้ว่า เป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและพูดภาษาต่างประเทศได้ตั้งแต่ในระยะแรกที่เริ่มเรียน แต่ในเวลาเดียวกันก็ไม่ไ้ละทิ้งทักษะทางการอ่านและการเขียน ผู้เรียนจะค่อย ๆ สร้างสมทักษะทาง

25.

Rivers, op.cit., pp. 44 - 46.

ด้านการอ่านและเขียนไปทีละน้อยในระหว่างที่เรียนลักษณะโครงสร้างของภาษา นอกจากนี้ในการเรียนภาษาต่างประเทศด้วยวิธีการสอนแบบฟังและพูด ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศมาก เพราะผู้เรียนทราบว่า การเรียนภาษาด้วยวิธีการแบบนี้เป็นการเรียนภาษาที่แท้จริง สามารถที่จะนำภาษาที่เรียนไปใช้ได้ และนอกจากนี้ผู้เรียนยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนและการสอนตลอดเวลาด้วย

Rivers โลกกล่าวถึงข้อบกพร่องของวิธีการสอนแบบฟังและพูดไว้เช่นกัน เป็นคนว่า

1. วิธีการสอนแบบนี้ทำให้ผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างนกแก้วนกขุนทอง คือสามารถพูดหรือโต้ตอบได้ก็ เมื่อตอบคำถามหรือพูดตามประโยคที่เขาเคยได้เรียนมาก่อน แต่จะเกิดความไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ตนพูดออกมานั้นหมายความว่าอย่างไร และไม่สามารถใช้สิ่งที่ได้เรียนไปแล้วใน Context อื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากที่เคยเรียนได้

2. เนื่องจากวิธีการสอนแบบฟังและพูด เน้นในเรื่องการฝึกพูด (Drilling) มากนี้เองทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และไม่สนใจบทเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อครูสอนมุ่งแต่จะสอนเพียงอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงปฏิกิริยาของผู้เรียน

3. ครูบางคนไม่เห็นด้วยกับวิธีการสอนแบบฟังและพูดซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศโดยเริ่มจากการฟังก่อน แล้วจึงพูด อ่าน และเขียนตามลำดับ เพราะเสียงที่ผู้เรียนได้ยินยังเป็นเสียงใหม่ ผู้เรียนไม่ค่อยแน่ใจประสิทธิภาพการรับเสียงของหูของตน จึงเป็นการยากที่จะพูดตามครู ประกอบกับผู้เรียนเคยชินกับการเรียนที่คงใจหนังสือเรียนควบคู่กันไปเสมอด้วย ดังนั้นบางคนจึงเสนอแนะว่า ถ้าให้ผู้เรียนได้ฟังและพูดไปพร้อมๆ กับได้เห็นตัวหนังสือ และรู้วิธีอ่านของภาษาใหม่ จะช่วยให้ผู้เรียนจำภาษาใหม่และฝึกฝนทักษะทางการพูดได้ดียิ่งขึ้น

4. วิธีการสอนแบบฟังและพูดเหมาะที่จะใช้สอนเด็กเล็ก และนักเรียน
 ค่อนข้างเก่ง แต่บางคนก็ให้ความเห็นว่าเหมาะที่จะใช้สอนนักเรียนปานกลาง
 และอ่อนมากกว่า นักเรียนเก่งมักรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการฝึกซ้ำซากเพราะไม่
 สามารถทรมอบให้นักเรียนอื่นๆ ได้ฝึกสิ่งที่เรียนนั้นจนกว่าจะคล่องได้

5. วิธีการสอนแบบฟังและพูดทำให้ครูต้องทำงานหนักมากขึ้น กล่าว
 คือต้อง เป็นผู้ฝึกที่มีความสามารถในการออกเสียงภาษาต่างประเทศนั้นได้ใกล้เคียง
 เจ้าของภาษา ต้องมีความคล่องในการฝึกพูดปากเปล่าแก่นักเรียนและในการสร้าง
 สถานการณ์ (Situation) เพื่อประกอบการสอน นอกจากนี้ยังจะต้องเป็น
 ผู้ที่เตรียมการสอนอย่างถี่ถ้วนยิ่งกว่า

จากคำวิจารณ์เกี่ยวกับวิธีการสอนแบบฟังและพูดเหล่านี้ ประกอบกับ
 คณะครุศาสตร์เองก็ให้ความสำคัญของวิธีการสอนแบบฟังและพูด และได้ให้
 นิสิตฝึกสอนฝึกหลักการของวิธีการสอนดังกล่าว เป็นหลักปฏิบัติในระหว่างฝึกสอนวิชา
 ภาษาอังกฤษอยู่เสมอ ผู้วิจัยจึงนำหนังสือ English for Thai Students,
 Experimental Revision, Book I ซึ่งกำลังปรับปรุงมาทดลองใช้กับการสอน
 แบบฟังและพูด เพื่อดูผลที่ออกมาว่าจะเป็นอย่างไร ก่อนที่หนังสือเล่มนี้จะถูกนำ
 ไปใช้ในโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษายผลของการใช้หนังสือ English for Thai Students,
 Experimental Revision, Book I โดยวิธีต่อไปนี้
 - ก. ใช้หนังสือเล่มนี้โดยวิธี Audio-Lingual Approach ไม่ใช้
 ภาษาแม่เลย
 - ข. ใช้หนังสือเล่มนี้โดยวิธี Audio-Lingual Approach
 ภาษาแม่บ้าง
 - ค. ใช้หนังสือเล่มนี้โดยวิธี Audio-Lingual Approach ใช้

ภาษาแม่บางแต่ไม่ใช่ Audio Visual Aids ประกอบ

2. เพื่อค้นพบข้อดีและข้อบกพร่องของหนังสือเล่มนี้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ตัวอย่างประชากร

1.1 นักเรียนสำหรับการทดลองสอน คือนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 ของโรงเรียนศรีมหาโพธิ อ. ศรีมหาโพธิ จ. ปราจีนบุรี

ม.ศ. 1.1 จำนวน 28 คน สอนโดยวิธี Audio-Lingual Approach ไม่ใช้ภาษาแม่เลย

ม.ศ. 1.2 จำนวน 27 คน สอนโดยวิธี Audio-Lingual Approach ใช้ภาษาแม่บาง

ม.ศ. 1.3 จำนวน 27 คน สอนโดยวิธี Audio-Lingual Approach ใช้ภาษาแม่บางแต่ไม่ใช่ Audio Visual Aids

1.2 ครูสอนภาษาอังกฤษที่ต้องคอยแบบสอบถาม คือครูสอนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม 3 คน จากโรงเรียนนนทรีวิทยา 3 คน จากโรงเรียนปากเกร็ด 3 คน และจากโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ 4 คน

1.3 นักเรียนที่คอยแบบสอบถามคือนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 จากโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม 75 คน จากโรงเรียนนนทรีวิทยา 75 คน จากโรงเรียนปากเกร็ด 90 คน และจากโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ 163 คน รวมนักเรียนที่คอยแบบสอบถามทั้งหมด 403 คน

2. ผู้ทำการสอนคือ ผู้วิจัยเอง ซึ่งจะทำการสอนนักเรียนทั้ง 3 ห้อง โดยสอนห้องละ 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. เวลาที่ทำการสอน เริ่มตั้งแต่วันที่ 6 พฤศจิกายน 2518 ถึงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ รวมเวลา 90 วัน

4. หนังสือที่ใช้สอนคือหนังสือ English for Thai Students, Experimental Revision, Book I ตั้งแต่ยูนิตที่ 10 ถึง ยูนิตที่ 15

5. ข้อทดสอบภาษาอังกฤษ เป็นข้อทดสอบภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยเขียนขึ้นเอง โดยผ่านการวิเคราะห์และปรับปรุงจนมีความยากง่ายพอเหมาะ และสามารถแยกแยะเก่งจากเด็กอ่อนได้

6. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับหนังสือ English for Thai Students, Experimental Revision, Book One ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยผ่านการวิเคราะห์และตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนจากผู้ชำนาญทางด้านการวัดผลหลายท่าน สมมุติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่สอนโดยวิธีสอน Audio-Lingual Approach ไม่ใช่ภาษาแม่เลย, วิธี Audio-Lingual Approach ใช้ภาษาแม่บ้าง และวิธี Audio-Lingual Approach ใช้ภาษาแม่บ้างแต่ไม่ใช่ Audio Visual Aids มีความสามารถทางภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน

ข้อจำกัดความของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาจไม่สมบูรณ์เต็มที่ เนื่องจาก

1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมีน้อยเกินไป เนื่องจากปัจจุบันมีการทดลองใช้หนังสือเล่มนี้เพียง 4 โรงเรียน และครูที่ใช้หนังสือเล่มนี้มีเพียง 13 คน

2. นักเรียนโรงเรียนศรีมหาโพธิ์ไม่เคยใช้แบบทดสอบภาษาอังกฤษที่มีการฟังด้วย แต่แบบทดสอบของผู้วิจัยมีการฟังด้วย ทำให้นักเรียนบางคนเกิดความสับสน

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย

1. ประโยชน์แก่ผู้วิจัย ในฐานะที่เป็นครูสอนภาษาอังกฤษในวิทยาลัยครู จะได้ทราบความเป็นมาและวิธีการใช้หนังสือเล่มนี้ ทั้งนี้เพื่อจะได้แนะนำนักศึกษาที่จะออกไปฝึกสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

2. เป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ของกรมสามัญศึกษา ซึ่งเป็นผู้ปรับปรุงหนังสือเล่มนี้ จะได้อบรมถึงข้อดี และข้อที่ควรปรับปรุง เพื่อจะได้แก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

3. เป็นประโยชน์ต่อครูสอนภาษาอังกฤษ จะได้อ่านหนังสือเล่มนี้ ให้เหมาะสมกับเทคนิคและวิธีการสอนต่างๆ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. Audio-Lingual Approach หมายถึง การสอนที่เน้นภาษาพูดเป็นสำคัญ โดยใช้เวลาส่วนใหญ่กับการฝึกพูด ถาม ตอบ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับภาษาที่เรียนอยู่

2. ภาษาแม่ หมายถึง ภาษาไทย

3. Audio Visual Aids หมายถึง บัตรคำ เครื่องบันทึกเสียง รูปภาพ และ ใสดค

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ หมายถึง "ข้อสอบที่วัดความรู้ที่เรียนได้เรียนรู้ สิ่งที่ครูสอนได้มากน้อยเท่าใด เพราะฉะนั้นข้อสอบชนิดนี้จะปกคลุมเฉพาะเนื้อหาที่ครูสอนเท่านั้น" 29

5. อำนาจจำแนก หมายถึง "คุณสมบัติของข้อทดสอบที่สามารถแยกคนเก่งออกจากคนไม่เก่ง ถ้าข้อสอบข้อใดมีจำนวนคนเก่งตอบถูกมากกว่าคนไม่เก่ง ข้อสอบนั้นก็จะเป็นข้อสอบที่ใช้ได้ ถ้าข้อสอบใดมีจำนวนคนเก่งตอบถูกน้อยกว่าหรือเท่ากับคนไม่เก่งแล้ว ข้อสอบนั้นก็ควรจะทิ้ง เขียนใหม่ หรือคัดทิ้งไป" 30

6. ระดับความยากง่าย หมายถึง "คุณสมบัติของข้อสอบ ที่เมื่อเอาจำนวนคนที่ตอบถูกหารด้วยจำนวนนักเรียนทั้งหมด ควรจะได้ประมาณ .50 ข้อสอบใด ยิงใกล้ .50 มาก ก็ยิ่งดี" 31

7. T - Test หมายถึง "การทดสอบความมีนัยสำคัญของผลต่างของมัธยฐานเลขคณิตของข้อมูลที่มีตัวอย่างขนาดเล็ก ($N < 30$)" 32

8. เปอร์เซ็นต์ หมายถึง "อัตราส่วนที่มีฐาน (หรือส่วน) เป็นร้อย" 33

29 William Francis Mackey, Language Teaching Analysis (Great Britain : Western Printing Services Ltd., 1966) p.405.

30 เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และ เอนกกุล กรี่แสง, หลักเบื้องต้นของการวัดผลการศึกษา (พระนคร : โรงพิมพ์พิมพ์เดศ, 2517) หน้า 65.

31 เรื่องเดียวกัน

32 ประคอง กรรณเสฏฐ์, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พิมพ์ครั้งที่ 3, นครหลวงกรุง เพชรบุรี : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2519) หน้า 89.

33 เรื่องเดียวกัน, หน้า 27.